

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505
Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Vlastivěda, 5. ročník

Sada: I.

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-
VPP-17

Název materiálu: Osvícenství

Autor materiálu: Jana Kuchtíková

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 3. 4. 2012

Ověřující učitel: Jana Kuchtíková

Třída: V. A

**Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.
Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.**

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

- Výkladová prezentace ke shrnutí nového učiva
- Historické období:
Osvícenství – Marie Terezie, Josef II. a jejich reformy

Metodický popis využití:

- Černé údaje se mohou využít pro zápis do sešitu, modré údaje jsou pouze rozšiřující.
- V prezentaci jsou uvedeny odkazy na jednotlivé příběhy z cyklu ČT – Dějiny udatného národa českého, které oživí vyučovací hodiny vlastivědy.

Osvícenství

- 2. polovina 18. století
 - nové názory o životě a přírodě
 - víra v sílu rozumu
 - rovnost všech lidí
 - omezení moci církve
-
- V habsburské monarchii osvícenské myšlenky prosazují císařovna Marie Terezie a její syn Josef II.

Marie Terezie celým jménem

Marie Terezie Walburga Amálie Kristýna

- Marie Terezie byla krásné, majestátní postavy a nadaná všemi vlastnostmi dobré panovnice. Vynikala bystrým úsudkem, dobrou pamětí a měla hluboce vyvinutý cit pro své povinnosti. Jednala vždy a s každým jemně, přívětivě a vždy důstojně.

- <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10177109865-dejiny-udatneho-ceskeho-naroda/208552116230073-marie-terezie/>

Reformy Marie Terezie

- zřídila stálé vojsko a stavěla silné pevnosti
- vybírala daně od všech (i od vrchnosti)
- nařídila evidenci obyvatel a značení domů (obrázky)
- snížila robotu na 3 dny v týdnu
- vydala nový trestní zákoník (zákaz mučení, zakázán trestů bitím)
- budovala špitály (očkování proti neštovicím)
- vybudovala síť zpevněných silnic
- zavedla papírové bankovky
- zavedla povinnou školní docházku v roce 1774 (od 6 do 12 let)
- začala zřizovat obecné školy (čtení, psaní, počítání)

Josef II.

- Byl skromný, schopný, pracovitý a vzdělaný.
- Nejoblíbenější habsburský vladař u českého lidu.
- „Selský císař“
- Vystupoval pod jménem Hrabě Falkenstein na svých cestách.
- <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10177109865-dejiny-udatneho-ceskeho-naroda/208552116230077-josef-ii/>

Reformy Josefa II.

- vydal toleranční patent – 1781 (jakékoliv náboženství)
- zrušil mnoho katolických klášterů (nemocnice, sirotčince)
- zrušil nevolnictví – 1781 (svobodní občané), robota zůstala
- zrušil cenzuru
- vytvořil Zemi Moravskoslezskou
- zřídil magistráty ve městech
- zrušil trest smrti
- spojil všechna 4 města pražská a zavedl Prahu

Seznam použité literatury a pramenů:

Obrázky:

1. Marie Terezie – Public domain:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/af/Maria_Theresa%2C_Queen_of_Hungary.jpeg/557px-Maria_Theresa%2C_Queen_of_Hungary.jpeg

2. Josef II. – Public domain: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/14/Josef_Hickel_Portrait_Josef_II.jpg/515px-Josef_Hickel_Portrait_Josef_II.jpg

Internetové odkazy:

3. Marie Terezie - <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10177109865-dejiny-udatneho-ceskeho-naroda/208552116230073-marie-terezie/>

4. Josef II. - <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10177109865-dejiny-udatneho-ceskeho-naroda/208552116230077-josef-ii/>

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire, nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Jana Kuchtíková
Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk
zsroda@zsroda.cz
březen 2012